ТОВАРИШІ РОБКОРИ! Пишіть до своєї сторінки з фабрик, з майнів, лісів, залізниць, фармів і від організацій. Пишіть з усіх усюдів і про все!

Сторінка Робітничих Кореспондентів

ТОВАРИШІ РОБКОРИ! Поширюйте свою газету між робітниками й фармерами! Зробіть свою сторінку справжньою трибуною трудових мас!

ВИЗИСК МАЙНЕРСЬКИХ РОБІТНИКІВ В ДРОМГЕЛЕР.

Коли взяти під увагу теперішне положення майнерів в кожній майні з осібна чи у всіх в Дромгелер і Вилов Крік та Вейн — ми бачимо великий визиск та нечувану експльоатацію праці та по де-яких майнах жорстоке поведення босів з майнерськими робітниками.

Великий визиск, експльоатація і жорстоке поведення босів з майнерськими робітниками наступило по розгромі майнерської юнії Ю.М.В. оф А. Лідери вище згаданої юнії, не тільки, що зрадили всіх майнерів 18 дістрікту, а рівночасно розбили майнерську юнію, а також і солідарність та бойовий дух майнерів.

На руїнах розгромленої старої, майнерської юнії Ю.М.В. оф А. створено нову канадійську юнію М.В.Ю. оф К. що має за завдання позбирати всі розбиті гуртки працюючих бувшої майнерської юнії, та створити одну сильну бойову майнерську юнію М.В.Ю. оф К., що зможе і буде дійсно боротися за кращу платню та умовини праці.

Ю.М.В. оф А. вже не є більше здібною вести провід в майнерському русі та обороняти майнерські інтереси, бо як це показалось на практиці Ю.М.В. оф А. є 100% на услугах майнерських оперейторів та босів.

Що воно так є, наведу ось такі приміри: Коли-б не правдою було, що Ю.М.В. оф А. є на 100% на услугах оперейторів, то оперейтори, що воліють краще бути без жадної майнерської організації, чим бачити у себе яку іншу, радо приймають і признають Ю.М.В. оф А., щоб тільки не допустити М.В.Ю. оф К.

М.В.Ю. оф К. ще не є такою юнією, якою повинна-б бути, все-ж таки кращою є вона зараз від Ю.М.В. оф А. Щоб з М.В.Ю. оф К. зробити дійсно бойову організацію, треба в першій мірі нам самим майнерам подбати, щоб всіх майнерів втягнути до неї, брати активну участь в юнійних мітінгах, адміністративних виборах, на дістріктових урядників вибірати таких товаришів, щоб в дійности були бойовими і боролися-б за більшу платню та кращі умовини праці, та щоб поборювали всяку дискремінацію супроти активних членів юнії. Зараз ми маємо в Дромгелер і околиці 7 майнів, що належать до Ю.М.В. оф А. Що-ж ми там бачимо доброго для майнерів? Направді сказати, немає нічого. Не має найменшої полекші, кромі може тієї, що з майнерів стягають кожного місяця юнійну вкладку та ріжні наложені на них податки, якими збагачуються одиниці, а не льокальна чи дістріктова каса, яка забезпечувала-б робітників на випадок страйку і т. д.

На юнійний мітінг майнері не вчащають лише тому, що в такій юнії є навіть фаєр-боси, а вже де є такі панські наганячі, там робітник не має сміливости піднести будь-якої справи, побоючись босів, щоб не стратив роботи.

УМОВИНИ ПРАЦІ В КОЖНІЙ МАЙНІ.

В Монарх майні є юнійна скаля платні, це правда. Але чи майнері одержують все те, що їм належиться? Ні! Приміром, за бону, де її на першому покладі є дуже багато, а за неї бос майнерам платить стільки, що йому захочеться. Хто невдоволений і впоминається за себе чи за других, того проганять з роботи. Вентиляція в майні дуже лиха. За тачрак не платять нічого. За порожними візками майнер має самий ходити на ентру, а також всякий матеріял потрібний майнерови не є доставлений до призначеного місця (коал-фейсу).

Недавно секретар 18 дістрікту ЮМВ оф А. Морісон, зорганізував майнерів в Монарх майні і вже підписано еґрімент на тій самій скалі, що по других майнах. Але чи це змінить умовини праці в цій майні? Не змінить, бо самий Морісон, коли йому ставили питання відносно "кеп-раку", достави порожніх візків до пляцу і т. ин. чи це все буде сповнене від дня підписання еґріменту з компанією, сказав, що всього нараз зробити не можна, а також звернув увагу присутним на мітінгу, щоб відразу не "йти остро". Значить, що майнері дальше мусять вдоволятися тим, що бос дасть і будуть працювати під тими самими умовинами, що працювали до дня підписання нового еґріменту.

Мідланр, Нюкестл, Ей-Бі-Сі, Нюкестл Джюніор. Ці чотири майні в Дромгелер є також під опікою Ю.М.В. оф А. У цих майнах трохи кращі умовини праці, як по других майнах, але не тому, що тутешні майнері є з'орґанізовані в Ю.М.В. оф А., а тому, що самі оперейтори цих майнів є хитріші і знають, що коли буде доставлено всякий матеріял потрібний для робітника в майні, тоді робітник не буде витрачати марно часу, видобуде більше вугілля й більше доходу буде мати майновласник. Однак і в цих майнах багато робітників виконують працю даром. Плати за неї не впоминаються бо й тут є свойого рода донощики.

Вестерн Джем майна є одна з найгірших майнів в Дромгелер і околиці. В цій майні умовини праці, а також і сама скаля платні є відмінна від усіх інших майнів.

Деякі майнері говорять, "що не зле заробляють", але не говорять про-те, скільки годин вони працюють. Велика більшість майнерів працює по 10 і 12 годин. Минулого року самий бос на розказ майн-інспектора поставив (чи радше розліпив) оголошення, що в майні більше не можна працювати як 8 годин, але й це не помогло. В майні прямо задуха.

Одного разу старейького майнера винесли на гору напів мертвого, що працював в пляцу, де не було повітря. Візки порожні майнері самі доставляють собі до пляцу, бо несвідомі робітники завели таку систему. Оті майнері не є з'орґанізовані, а ті робітники, що не погоджуються з такими умовинами праці, не вспіли цьому зарадити, бо не мають поперття в решти робітників. Щоб цему лихові запобігти, треба вступати до М.В.Ю. оф К., а не до Ю.М.В. оф А.

Про Скрентон майну, чи як її тепер звуть Дромгелер Коал Компані №1, про цю майну нема що згадувати, бо це тільки почалась нова майна, де ще мало робітників працює, а ті що є, працюють на поденно. Платять їм $5.75 за 8 годин. Умовини праці поки-що не злі.

Гай Ґрейд майна, має свою босівську юнію, а велике число робітників, що минулого року тут працювали (працювали переважно угорські емігранти за півдармо), перейшли враз зі своїм "улюбленим" босом до нових майнів на Віло Крік, чи Ю Кулей. В одній із тих майнів працюють робітники по $35.00 і харчування на місяць в літню пору.

Про таку заробітню плату в майні за $35.00 на місяць, ніхто до цеї пори ще не чув. Коли-б робітники були зорґанізовані, певно вони мали-б належну юнійну скалю платні $5.57 за 8 годин. Платня гуртової роботи в тих нових майнах далеко нища, як в дромгелерських майнах.

Як-що ми майнері цеї осени не постараємося з'орґанізувати себе до М.В.Ю. оф К., то скаля платні буде відмінною від теперішної, а умовини, в яких ми зараз працюємо, будуть далеко гірші, тоді й самі власники майнів силою накинуть нам босівську юнію Ю.М.В. оф А.

Майнері у Вейн, хоч стратили кілька місяців часу минулого і на початку цього року, все-ж таки виборюли для себе признання М.В.Ю. оф К. і підвижку. З часом виборять вищу скалю платні та кращі умовини праці. А ми, робітники в Дромгелер, щоб також мати майнерську юнію, треба нам подбати про це самим. Не чекаймо аж майновласники нам силою накинуть некорисну для нас юнію Ю.М.В. оф А.

Баб Левит і Морісон ведуть тайно переговори з майновласниками, щоб приняли Ю.М.В. оф А. і видно, що вже добились певного торгу з майновласниками, бо всюди відкрито говорять, що незадовго всі майни в Дромгелер будуть під їхньою зверхністю.

З.

Дромгелер, Алта.

ОТ ЩО Я ПОМІТИВ, МАНДРУЮЧИ.

Едмонтон, Алта.

Едмонтон — це столичне місто Алберти. Є воно досить велике, але індустрій великих тут нема, окрім Свифтової різні і деяких менших шап. Навкола Едмонтону є кілька вуглевих майнів, які роблять по кілька місяців в рік.

Безробіття під цей час велике. Тут є тисячі безробітних, а між ними є великий процент іміґрантів, яких сюди навезли Сіенарська і Сіпіарська компанії і полишили їх на ласку "добрих" людей. І от ці безробітні влаштовують час від часу демонстрації і дістають деяку допомогу, але ця допомога дуже слаба. Загально, робітничий рух не є сильний. Одинока комуністична партія бере провід в рядах безробітних і відбуває з ними мітінґи під голим небом та висвітлює їм причини безробіття і вчить, як з ними боротися. Навіть провід в демострапіях є в руках членів комуністичної партії.

Українського населення є тут поважне число, та воно так, як і всюди, розбите на кілька ґруп. Одні не інтересуються нічим, другі належуть до тих, що грають на дутку патріотизму, хоч і самі його не розуміють, а треті моляться богу за ті всі благодати, якими їх бог "наградив".

Одинокими орґанізаціями, що проявляють діяльність є ТУРФДім і Р.З.Т. Вони числять кілька сот членів.

Орґанізація ТУРФДім провадить свою орґанізаційно-освітню працю не так зле. Влаштовують концерти, віча і на них виступають бесідники та широко пояснюють значіння наших орґанізацій. Але коли взяти під увагу те, що Едмонтон є центром Алберти серед українців; то робота повинна провадитися краще, а головно на освітньому полі. Освітня праця провадиться слабо. Коли влаштовується читання або лекції, то самих членів мало приходить. Звичайно приходять ті, що завжди працюють як муравлі, а більшість сидить в дома, або десь в парку, як це буває зараз літом.

Правда, треба піти й до парку, але бодай раз в тиждень треба прийти на читання чи лекцію, бо в противнім разі ми стратимо повагу члена освітньої орґанізації.

Наприклад, читання звіту з Десятого Зїзду ТУРФДім відбувається слабо, бо малий відсоток приходить на таке читання, а це вже непростиме для членів. Звіт — це наша програма на цілий рік і його повинен кожний член знати і розуміти.

Частина членів перепрацьована. Вони роблять всюди, а решта приглядається. Час вже зрозуміти наші зїздові ухвали і всім членам взятися до праці в орґанізації. Це змінить нашу орґанізацію, а тим самим притягнемо в наші ряди тих, які ще стоять осторонь від нас.

Щоб заставити всіх членів цікавитися нашою орґанізацією, то прийдеться щось неприміннно зробити. Треба їх заставити до освіти, а коли деякі члени будуть відказуватися від праці, то треба буде сказати їм, що вони не приносять хісна орґанізації. Бо раз це є освітня орґанізація, так ту освіту повинен побирати кожний член.

В Едмонтоні є осідок албертійського Провкому і не помилюся, коли скажу, що цей Провком найкраще провадить роботу за всі другі наші Провкоми. Своєю висилкою орґанізаторів між фармерів, Провком поширив нашу орґанізацію серед бідних фармерів і всюди серед них орґанізація ТУРФДім має пошану.

В останніх днях Провком закупив прекрасний будинок на робітничо-фармерську бурсу і це є наш новий величезний здобуток. Цій справі товариші тепер віддають найбільше уваги, щоб як найскорше започаткувати цю величезну працю. До кращої підготовки Провком висилає мандолінову орхестру між фармерів і орґанізатора, який має пояснювати їм значіння такої бурси, а значіння це є велике для українських трудових мас в Канаді.

Тутешній жінвідділ є досить сильний числом і провадить свою орґанізаційну працю досить добре. Відбувається школа для неграмотних і малограмотних, до якої приходять переважно товаришки і за це їм належиться признання, бо товаришки більше розуміють, що їм треба вчитися, як самі товариші. Непорозумінь нема і це сприяє розвиткові відділу Жінсекції.

Відбувається і освітній курс, який провадить тов. Дранута. Але тільки відбувається, бо мале число членів вчащає на нього.

Секція Молоді провадить свою працю добре. Видають стінґазету і мають свій гурток бесідників, яким тоже провадить т. Дранута. Під його проводом є С. М., а також і школа, яка провадиться найкраще, як це доводилось мені бачити до тепер. Не тільки вчаться писати і читати, але дістають робітниче виховання.

Загальниково, праця провадиться не зле, але в такій місцевості, як Едмонтон, можна провадити ще краще, як би все членство взялося до праці.

Смокі Лейк, Алта.

Смоки Лейк, це фармерське, українське містечко. Тут нема нашого відділу, а є Народний Дім, в якому є поважне число симпатиків наших орґанізацій.

Зорґанізовано тут відділ Р.З.Т. і є гарний гурток щирих товаришів. І в той час, коли наші товариші стараються поширити освіту серед фармерів, то гурток доморослих бизнесменів поширюють темноту при помочі будування церков. За минулий рік збудовано в містечку 3 церкві — праґославну, католицьку і цареславну. Це все для того, щоб відвернути увагу фармерів від їхньої щоденної боротьби.

Але наші товариші своєю примірною працею здобули великі симпатії серед фармерства і наші "високо" вчені не мають вплву на фармерів. Доказом цього є те, що коли тут прибули фільми, які демонструє Ц.В.К. ТУРФДім, які він отримав з Рад. України, то пани старалися перемовити фармерів, щоб не йшли на фільми. Сами не прийшли огрім кількох, що мають бизнеси, а які зрозуміли, що вони не є капіталістами, тому вони і є щирими симпатиками наших орґанізацій. Решта це надуті всезнайки і на них фармері не дивилися; а чисельно прибули на фільми через всі три вечері. Приїзджали по 30 миль від Смоки Лейк.

А панкам скажу хіба те, що добре зробили, що не приходили, бо через них мусіли-б були стояти добрі люде, бо місця й так було за мало.

Обовязково треба згадати про відділ С. М., який тут існує і ним проводять не старші, а молоді товариші. На скільки я міг довідатися, то молодий товариш Загарійчук провадить досить гарно працю між молоддю. І цей товариш є щирий та надійний член нашої орґанізації.

Вірю, що незабаром буде й там наш сильний відділ ТУРФДім, бо є гарне число товаришів, які розуміють прекрасно значіння нашої орґанізації.

Мандрівник.

Едмонтон—Смоки Лейк, Алта.

ОБІЗДКА ОРҐАНІЗАТОРА ТУРФДІМ І Р.З.Т. ПО СХ. КАНАДІ.

Цим повідомляється всі відділи ТУРФДім, Жіночої Секції і РЗТ, що згідно з ухвалами Десятого З'їзду ТУРФДім і Пятої Конвенції РЗТ, Центральний Виконком ТУРФДім і Головний Заряд РЗТ висилають на орґанізаційну об'їздку тов. Івана Стокалюка, який перше об'їде східну Канаду, а потім західну.

Тов. Стокалюк відвідає слідуючі місцевости:

Тімінс—29., 30. і 31. липня.
Савт Поркюпайн—1. і 2. серпня.
Ансонвил—3. і 4. серпня.
Капускейсінг, Онт.—5. і 6. серпня.
Накіна—8. серпня.
Су Лукавт—9. серпня.

Товариші й товаришки! ЦВК ТУРФДім і Головний Заряд РЗТ звертаються до вас з просьбою, щоби ви проголосили в своїй місцевости добре всі ці мітінґи та постаралися зробити їх як найбільше успішними.

За ЦВК ТУРФДім,
М. Шатульський.
За Гол. Заряд РЗТ,
О. Хоміцький.

ПІКНІК В КЕЛҐАРИ!

Цим повідомляється все українське робітництво міста Келгари, Алта., що старанням відділів ТУРФДім, Жінсекції, Р.З.Т. та Секції Молоді, відбудеться в неділю, 28. липня, в год. 1-ій пополудні, на Іст Келгари **ВЕЛИКИЙ ПІКНІК.** Програма пікніку ріжнородна. На пікніку будуть смачні перекуски, холодні напитки та всякі несподіванки. Робітники й робітниці! Приходіть громадно на цей пікнік та кличте своїх знайомих. Чистий дохід є призначений в користь робітничо-фармерської преси. Комітет.

КЛИЧ КАНАДІЙСЬКОЇ ОБОРОНЧОЇ ЛІҐИ

Клич за протестами проти арештування Едґара Пломера й Архибалда Перкінса в Ріджайні, Саск.

Дорогі Товариші!

Краєвий Заряд відкликається цею дорогою до всіх відділів і до злучених з ними орґанізацій запротестувати гостро проти арештування вище названих робітників, яке зістало доверщене в місті Ріджайні на 3. липня ц. р.

Наш офіс одержав з Ріджайни телеграму, в якій говориться про ситуацію. В Ріджайні є около 1,500 безробітних і з них яких 150 зорґанізували демонстрацію перед будинком парляменту, домагаючись негайної акції поліпшити страшне положення безробітних.

На цю акцію безробітних уряд відповідав низкою вимівок та оправдань. На сцену появилися поліційні шпіони, щоби зібрати такі інформації, які лише буде можливо і в результаті, цих робітників арештовано, приведено на суд, оскаржено о "волокитство" і засуджено, одного на три, другого на два місяці тяжкої вязниці.

Робітники Ріджайни приготовляються зложити протест перед урядом і зажадати звільнення цих робітників. Канадійська Робітнича Оборонча Ліґа мусить також запротестувати проти переслідування цих товаришів.

Це є акт клясової справедливости, який має на цілі настрашити робітників. Обставини в західній Канаді погіршаються кожного тижня і вигляди на зиму є дуже чорні. Власти хотять, щоб кожний мовчав про дійсні обставини, підчас коли капіталістична кляса заживає "проспеpіті".

Товариші! Кожну ґрупу взивається внести сильний протест.

Домагайтеся негайно звільнення з тюрми Пломера і Перкінса.

Посилайте свої резолюції протесту до Attorney General of Saskatchewan, Regina, Sask.

Протестуйте проти капіталістичної "справедливости"!

Домагайтеся звільнення Пломера і Перкінса!

Будуйте Канадійську Робітничу Оборону!

Протестуйте!

З привітом,

Краєвий Заряд К.Р.О.Л.

Головний офіс:
105 Блор Стріт Вест,
Торонто, 5, Онтеріо.

УВАГА! ПІКНІК! УВАГА!

СТАРАННЯМ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО Т-ВА ТОРОНТА, ВЕСТ ТОРОНТА І НЮ ТОРОНТА

— відбудеться —

В НЕДІЛЮ, 28-ГО ЛИПНЯ 1929 РОКУ

НА BEG BURE ПЛОЩІ

ПРОГУЛЬКА РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА

Прогулькова програма дуже багата. Будуть ріжні забави. В буфеті смачні перекуски та холодні напитки.

Всіх членів і членкинь проситься взяти участь, бо буде там знята спільна фотографія всього членства Р.З.Т., до якої буде включено і тих, що там впишуться до нашої орґанізації. Початок прогульки в 10. год. рано.

ЯК ЇХАТИ: Ідьте Бетгорст стріт-карою і беріть трансфер на Сейнт Клейр; пересядьте на Сейнт Клейр і їдьте на захід аж до Оквуд; візьміть Оквуд стріт-кару і їдьте нею аж до кінця трамваєвої дороги. Там вже вкажуть вам місце пікніку.

В разі непогоди відбудеться того дня вечером в У.Р.Д., 300 Бетгорст стріт ТОВАРИСЬКИЙ ВЕЧЕРОК.

ПІКНІК! - ЇДЬТЕ ВСІ! - ПІКНІК!

ВІДДІЛ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА В ІСТ КИЛДОНАН

— влаштовує —

В НЕДІЛЮ, 28. ЛИПНЯ 1929 РОКУ

НА ФАРМІ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА В ІСТ КИЛДОНАН

ВЕЛИКИЙ

ПІКНІК

Робітники й Робітниці! Проведіть неділю на свіжому повітрі, дальше за містом, серед природи. На пікніку будуть смачні старокраєві і тутешні перекуски, холодні напитки, всякі несподіванки, а до всего того приграватиме добірна музика.

ПРИХОДІТЬ ВСІ НА ПІКНІК І КЛИЧТЕ ДРУГИХ!